

Věc:

Zajištění lékařské pohotovostní služby v Ústeckém kraji v roce 2020.
--

Odůvodnění předloženého materiálu:

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) dle § 119 v přenesené působnosti ukládá krajům povinnost od 1. 4. 2012 zajistit lékařskou pohotovostní službu, lékařskou pohotovostní službu v zubním lékařství a lékárenskou pohotovostní službu (dále jen „LPS“). Současně zákon stanovuje povinnost poskytovatelům zdravotních služeb (zdravotnickým zařízením) podílet se na žádost kraje na zajištění LPS.

Ústecký kraj (dále jen „ÚK“) již řadu let uplatňuje model zabezpečení LPS, ve kterém kraj poskytne městu dotaci na zajištění pohotovosti a město následně uzavírá smlouvu s příslušným poskytovatelem zdravotních služeb o provozu ordinací LPS. Realizace tohoto modelu je v souladu i se stanoviskem Ministerstva zdravotnictví, resp. Ministerstva financí, které ÚK odpovědělo na jeho dotaz, že náklady vznikající kraji při zajištění LPS dle uvedeného zákona, má kraj hradit z rozpočtového určení daní a nebude mu navýšena částka na činnosti spojené s výkonem přenesené působnosti.

V letošním roce byly výjimkami tohoto modelu Statutární město Ústí nad Labem, Statutární město Teplice a Město Litvínov, která nechtěla participovat na zajištění LPS v jejich spádové oblasti. Dalšími výjimkami byly Statutární město Děčín, Město Litoměřice, Město Roudnice nad Labem, Statutární město Most, Statutární město Chomutov a Město Kadaň, která preferovala zajištění LPS na jejich území prostřednictvím přímé smlouvy uzavřené mezi ÚK a provozovatelem pohotovostních ordinací. Navíc Statutární město Děčín, Město Roudnice nad Labem a Statutární město Most poskytly kraji dotaci na zajištění provozu ordinací LPS v jejich spádové oblasti. Jmenovitě Statutární město Děčín poskytlo dotaci kraji ve výši 400 tis. Kč, Statutární město Most ve výši 300 tis. Kč a Město Roudnice nad Labem ve výši 1 185 tis. Kč a tato města jsou, dle svých stanovisek, připravena poskytnout dotaci ze svého rozpočtu ve prospěch ÚK i v roce 2020. Ve výše uvedených spádových oblastech krajský úřad uzavřel smlouvy s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb o zajištění provozu ordinací LPS v režimu tzv. závazku veřejné služby, v souladu s rozhodnutím Komise EU č. 2012/21/EU ze dne 20. 12. 2011.

Již od poloviny roku 2018 jsou po řešené krizi při zabezpečení provozu pohotovostní ordinace pro dospělé na stanovišti v Děčíně, uzavírány přímé smlouvy i s některými ambulantními praktickými lékaři, kteří se podílejí na výkonu služeb LPS, ale ve svých privátních ordinacích. Současně je řada služeb LPS po dohodě s ostatními lékaři, realizována v pohotovostní ordinaci provozované společností Krajská zdravotní, a.s. – Nemocnice Děčín, o.z. Je pravděpodobné, že stejným způsobem bude nutné v dané oblasti postupovat i příštím roce.

Všechna dotčená města v kraji byla v měsíci říjnu oslovena dopisem ředitele krajského úřadu, Ing. Milana Zemaníka, s návrhem organizace LPS v roce 2020, který bezprostředně vychází z modelu zajištění pohotovosti péče uplatněným v letošním roce. Krajská dotace městům se stanovuje v návaznosti na realizovaný rozsah ordinační doby jednotlivých pohotovostí - kritériem pro stanovení výše krajské dotace je tedy ta skutečnost, zda bude ve stanoveném spádovém území zabezpečen provoz ordinace LPS 365 dní v roce nebo pouze v pracovních dnech, event. pouze ve dnech pracovního klidu, a to bez dalšího požadavku na zajištění určitého časového rozsahu ordinačních hodin. V případě nepřerušeno celoročního zajištění LPS by městům náležela celá část předpokládané krajské dotace, a pokud by byla pohotovostní ordinace provozována ve zkráceném režimu (pracovní dny nebo dny pracovního klidu), město by obdrželo od ÚK polovinu dotace. Výše popsaným způsobem je umožněno zástupcům místních samospráv upravit si ordinační dobu LPS v jejich spádové oblasti dle místních potřeb a požadavků. Současně byli představitelé těchto měst požádáni o vyjádření se k zaslanému návrhu a sdělení případných skutečností, které by mohly v praxi ohrozit realizaci zajištění LPS v jejich spádové oblasti navrženým způsobem.

Ve svém dopisu ředitel úřadu také informoval představitele měst, že proces poskytování dotací musí odpovídat znění zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zejména podmínkám stanoveným v § 10a tohoto zákona. Z uvedeného důvodu byl městům zaslán vzor žádosti o poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu ÚK na zajištění LPS v roce 2020 a města byla seznámena s výše popsáním návrhem rozdělení finanční podpory kraje na zajištění LPS v příštím roce, který je součástí připravovaného návrhu rozpočtu ÚK na rok 2020. Města souhlasící s návrhem zajištění LPS v příštím roce současně se svým stanoviskem zaslala i vyplněné žádosti o poskytnutí dotace, ve kterých zohlednila předpokládanou výši podpory ze strany kraje. Výjimkou je zde Město Bílina, které žádá o 10% navýšení částky dotace na rok 2020 proti obdržené dotaci v letošním roce, tj. na částku 1 188 tis. Kč. Bohužel vyhovění této žádosti by šlo označit za nesystémový krok, kdy je pouze jeden ze žadatelů preferován. Současně plošné navýšení dotace kraje na LPS pro všechny spádové oblasti by představovalo zvýšení nákladů pro ÚK o celkem 2 310 tis. Kč, což je částka, která není k dispozici v aktuálním návrhu rozpočtu kraje na příští rok.

Dosavadní stanoviska jednotlivých měst k dané problematice jsou v příloze č. 6 materiálu.

Města, která souhlasí s návrhem zajištění LPS v roce 2020 (varianta dotace ÚK):

- Město Rumburk,
- Město Varnsdorf,
- Město Bílina,
- Město Louny,
- Město Žatec.

Města, která nesouhlasí s návrhem zajištění LPS v roce 2020 (varianta přímé smlouvy mezi ÚK a provozovatelem):

- Statutární město Ústí nad Labem,
- Statutární město Teplice,
- Město Litvínov.

Města, která souhlasí se zajištěním LPS v roce 2020, ale jiným způsobem, než je standardně navržený model (varianta přímé smlouvy mezi ÚK a provozovatelem, s možnou finanční podporou ze strany města):

- Statutární město Děčín,
- Statutární město Most,
- Město Roudnice nad Labem,
- Město Litoměřice,
- Statutární město Chomutov,
- Město Kadaň.

Tato města se ve většině případů dosud spolupodílela (i finančně) na zajištění příslušných pohotovostních ordinací ve své spádové oblasti. Statutární město Děčín má, dle vyjádření zástupců města, opět v návrhu rozpočtu na rok 2020 alokovanou částku výši 400 tis. Kč pro poskytnutí dotace kraji na zajištění LPS v jeho spádové oblasti, obdobně Statutární město Most částku 300 tis. Kč Město Roudnice nad Labem částku 1 185 tis. Kč. ÚK bude muset v těchto případech požádat města o poskytnutí dotace na zajištění provozu pohotovostních ordinací v daných spádových oblastech v souladu se zněním zákona č. 250/2000 Sb.

Dále ve všech ostatních případech, kde se města nebudou chtít nijak podílet na zajištění LPS v příštím roce, se bude krajský úřad opět snažit o uzavření přímých smluv o zajištění provozu pohotovostních ordinací s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb v režimu tzv. závazku veřejné služby.

Veliký vliv na systém zabezpečení pohotovostí v ÚK v příštím roce bude mít postoj Ministerstva zdravotnictví ČR, které částečně vstupuje do systému LPS v příštím roce prostřednictvím vydané Vyhlášky č. 268/2019 Sb., o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních omezení pro rok 2020. Dle podmínek uvedené vyhlášky nemocnice, které splní kvalitativní podmínky při provozu odd. Urgentního příjmu a současně zajistí společně s urgentním příjmem i přidružený provoz ordinací LPS, můžou v příštím roce získat zvýšené úhrady od zdravotních pojišťoven v celkové výši až 2,7 mil. Kč. V rámci spádové oblasti ÚK je předpoklad, že by tyto zvýšené úhrady mohla čerpat Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem a případně další nemocnice tzv. okresního charakteru. Pokud v některých případech tato situace nastane u nemocnic, které provozují ordinace LPS na základě smlouvy s ÚK nebo s dotčenými městy (smlouva o zajištění služeb obecného hospodářského zájmu), očekává se v takových případech nižší nebo žádné čerpání vyrovnávací platby v rámci plnění uzavřeného smluvního vztahu.